

Værdidom af den styrkede pædagogiske læreplan for Struer FriBørnehave 2022-2024

Hvordan har vi arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan?

Målet er at opnå en systematisk, udviklende evalueringskultur, hvor det pædagogiske personale og ledelsen løbende evaluerer sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvilket er afgørende for udviklingen af kvaliteten af den pædagogiske praksis.

Da vi "kun" er 5 år gamle, har vi med opstart, corona og senest fysisk flytning været "vant" til at reflektere meget i fht at skabe de bedste betingelser og rammer for det gode børneliv hos os. Det er en rejse, hvor der justeres hen af vejen...hvor en ny børnegruppe eller personale kan være med til at ændre på kursen, når det giver god mening.

Vi har valgt at udarbejde - reflektere og justere på vores egne arbejds støttende lærings skemaer, fordi vi synes, de i større grad lever op til vores ønske om en cirkulær praksis ift. planlægning og evaluering, hvor også feks. børneperspektivet inddrages Vi kalder vores eget skema for "læringscirklen".

Derudover har vi lavet div observations/registreringsskemaer til at afdække en evt udfordrings omfang samt kerne.

Vi ønsker at arbejde udfra en så høj faglig indsigt og refleksion som muligt. Derfor prioriteres dialog med fagligt indhold højt på vores P møder. Således ebber fagligheden ikke ud eller bliver personbåret, men kan brede sig ud også til det ikke pædagogiske personales kendskab. Vi prioriterer desuden højt at have mange pædagogtimer hos os. Ligesom vi prioriterer så få ansatte som muligt, da vi mener, det brede pædagogiske arbejde og relationen til de enkelte børn bliver mere kvalitativ, når personalet har ejerskab til dette.

Det er vigtigt, at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan giver mening.

I det følgende, får i et nedslag i nogle af de ting, vi har været optaget af at arbejde med den forgangne tid. Vi kan desværre ikke skrive om det hele, da det vil blive meget langt. Hvis nogen skulle være yderligere interesserede, er de velkomne til at kontakte os.

Alsidig personlig udvikling

<i>Det vil vi:</i>	<i>Sådan gør vi:</i>
Vi vil hjælpe og styrke barnet til at: - Blive set og anerkendt i den måde, de er til på - Opnå erfaring med at håndtere en bred vifte af følelser. - Opleve sig selv som et værdifuldt individ i fællesskabet. - Opleve sig selv som et unikt menneske, fyldt med muligheder, succesoplevelser og med betydning for andre. - Være i positiv udvikling med sit selvværd, selvtillid og selvstændighed. - Udfolde sig og afprøve egne potentialer, ved bl.a. at øve sig i at give og modtage, se andre, samt at blive set af andre. - Udforske sine egne grænser, øve sig i at sige til og fra, og på samme tid opnå større selvforståelse. - Have mindst én god relation.	- Vi hjælper barnet med at sætte ord på egne tanker og følelser. - Vi møder barnet alderssvarende og taler med dem i øjenhøjde. - Vi guider barnet. - Vi respekterer barnets følelse, men ikke altid dets handlinger. - Vi taler med barnet om, at de skal øve sig. Og gør det også overfor andre børn. - Vi sørger for, at børnene oplever sig som en vigtig del af fællesskabet, ved at give dem opgaver og spørge dem om hjælp i dagligdagen. - Vi er anerkendende i barnet udvikling og støtter det, når det prøver sig ad. - Vi skaber rum, så barnet får mulighed for at øve sig på færdigheder, dette både alene, med andre børn og voksenstøtte.

- Indgå i forskelligartede relationer med andre børn og voksne. - Have kendskab til sig selv og nærmiljøet. - Få forskelligartede oplevelser og erfaringer.	- I sociale kontekster lærer vi børnene, at de skal hjælpe hinanden, f.eks. i spisesituationer. - Vi viser tydelig begejstring, når børnene lærer nye færdigheder. På den måde lærer vi dem glæden ved <i>at lære</i>. - Vi er positive rollemodeller. - Vi benytter bevidst de tre læringsrum: Foran, ved siden af og bagved. - Vi prioritere, at der er tid til at drøfte det enkelte barns udvikling - Vi benytter jævnligt relationscirklen, for at sikre at alle børn har mindst en voksen, de er tætte med.
<i>Sådan sikrer vi børnenes perspektiv:</i> Vi observerer børnene og kigger efter tegn som tryghed, glæde, motivation, nysgerrighed og initiativ. Vi fornemmer om det overordnede fællesskab er varmt og positivt. Vi er omstillingsparate og har altid mod på at følge barnets initiativ, hvis det giver mening i den pågældende situation. Vi kvalificerer hele tiden vores læringsrum og miljø. Vi rykker på møblerne, tager nyt legetøj frem og lign., hvis vi finder det styrkende ift. det enkelte barns udvikling. Vi overvejer, skaber og benytter os af pædagogiske bagdøre, hvis det bliver nødvendigt.	<i>Hvordan støtter vores daglige læringsrum og miljøer dette tema?:</i> Vores stuer har mange små rum, som indbyder til fordybelse i leg i længere tid. Her kan venskaber få lov at blomstre uden forstyrrelser. Dette giver også mulighed for at barnet kan trække sig og "holde pause". Det pædagogiske personale arbejder hele dagen med det enkelte barns behov for pauser, små grupper og lign. Det pædagogiske personale viser med tydelige ord og handlinger at alle børn og voksne er accepteret og en del af børnehavens fællesskab. Vores udeareal er stort og meget er overladt til fantasien. Dette giver gode muligheder for, at børnene kan søge væk. Men samtidig også gode muligheder for at de voksne kan igangsætte lege og aktiviteter med en gruppe børn uden for mange forstyrrelser. Hvert barn har deres eget familiehus hængende i børnehaven, som tydeligt viser vores forskelligheder. Vores daglige læringsmiljø gennem hele dagen lægger op til arbejdet med børnenes personlige udvikling!

Værdidom 2022-2024:

Alsidig personlig udvikling hænger unægtelig sammen med alle de andre læreplanstemaer. Alt hvad, vi arbejder med i disse understøtter barnets personlige udvikling.

Indenfor de sidste par år har vi også udarbejdet og gennemført en børnemiljøundersøgelse, hvor spørgsmålene bl. A. lød: "Har du venner i børnehaven?" og/eller "Er der ro, når du spiser?" en spændende og lærerig måde at anskue vores daglige børnemiljø. Resultatet viste bl. a. at vi kunne arbejde med sprogbruget. Det har resulteret i en "bandekasse", som hænger på skuret, hvor du må sige alle de grimme ting i, du vil. Det har haft en god effekt. Desuden fortalte den os, at alle børnene har venner, hvilket også er vores vurdering i det daglige miljø.

Vi har siden sommeren 2022 arbejdet endnu mere intenst med *Pausekufferter*. Vi har en masse kufferter med små lege i. Fx et lille slot med små figurer til, en med tøjklammer eller en med heste og en fold. Kufferterne gives til en pause, hvor barnet kan koble af uden forstyrrelser fra andre. Barnet sidder et roligt sted. Engang imellem bruger vi også kufferterne som redskab til dannelsen af sociale relationer, særligt mellem 2 børn. Kufferterne har en god effekt. Det er rart og tydeligt for børnene at lege med noget, som er afgrænset til det, som er i kufferterne, - derfor er størstedelen af børnene glade for at få en pause, når der vurderes et behov.

Generelt arbejder vi utrolig meget med at fordele børnene rundt i huset, så alle børn, alene eller i små grupper, kan lege nogenlunde uforstyrret. Vi benytter alle små kroge. Her i vores nye hus er planen, at der med vægge skal laves små rum, hvor der er plads til max 3 børn. Væggene skal males med dæmpende farver, så vi med rummet kan skabe de bedste betingelser for nervesystemet.

Hver dag hviler alle børn med et tæppe og lytter til en lydbog eller afslappende musik. De børn, som har brug for det, falder i søvn. Det pædagogiske personale hviler sammen med børnene. Børn i udsatte positioner kan have svært ved dette læringsrum og derfor har vi flere pædagogiske bagdøre, vi benytter os af. Vi har nogle små steder, hvor et barn kan sidde med en kasse Lego eller et sted, hvor et barn kan ligge alene på en madras med sin egen historie og/eller et sansestimulerende redskab.

Vi arbejder meget i små grupper. Oftest aldersopdelt i 3. I vinteren 2023 gik vi fra 2 grupper til 3 grupper, da børnetallet steg og vi ikke længere kunne arbejde med pædagogisk tilfredsstillelse i de store grupper. Vi er aldersopdelt ca. 2 gange i ugen om formiddagen, hvor vi kan tilpasse aktiviteterne mere målrettet til den enkelte aldersgruppe. Med små grupper er det også muligt at komme omkring alle børn og arbejde pædagogisk med de enkeltes behov, ressourcer og udfordringer.

De ældste børn har siden sommeren 2023 1 gang i ugen leget regellege som "Alle mine kyllinger kom hjem" og "Hvad er klokken Hr. Løve?" Det har bl. a. medvirket til bedre fællesskabsfølelse i gruppen. De har øvet samarbejde og selvfølgelig at følge reglerne for en leg, - som også er med til at udvikle deres legekompetencer i de frie lege med deres selvvalgte relationer.

Til P-møder med hele børnehavens personale har vi drøftet store emner som LEG og MAGT. Det har gjort os endnu skarpere pædagogisk og hjælper os til at holde en lige og ens linje gennem dagligdagen både som pædagog og medhjælper. Vi har på disse møder lavet retningslinjer for hvordan vi tackler nogle af de børn som er særligt sårbare. Herunder også, hvordan vi støtter deres relationer på en hensigtsfuld måde, når de har det svært.

Til slut skal nævnes, at vi hver dag til samling leger små lege, hvor vi øver ting som at stå i front, samarbejde, tage små roller mm. Her er vi samlet i grupper, hvor vi er blandede i alder, da børn er

de vigtigste kulturbærere, - de yngre lærer af de ældre og de ældre udvikler deres omsorgsge og hensyntagen.

Krop, sanser og bevægelse

<i>Det vil vi:</i> Vi vil styrke og hjælpe barnet til at: - Blive selvhjulpnen i forhold til alder - Have en alderssvarende fin og grovmotorik - Udvikle og bruge sine ydre og indre sanser - Forstå et redskabs oprindelige funktion - Øve et fornuftigt blyantsgreb - SØge motoriske udfordringer - SØge egne grænser - Udvikle empati gennem kropslig aktivitet - Udvikle udholdenhed - Udvikle fysisk robusthed - Kan italesætte indre og ydre kropsdele og deres funktioner - Finde glæde i den variation, udvikling og læring, som naturen tilbyder - Finde glæde i at være stille og at være vild, for også derved at kunne balancere imellem det. - Få et naturligt, positivt og afslappet forhold til sin krop - Få et kropsligt forhold til digitale medier	<i>Sådan gør vi:</i> - Vi er gode forbilleder og viser, hvordan man kan bruge kroppen - Vi udviser glæde ved at bevæge os - Vi skaber sansemotoriske aktiviteter - Vi styrker børnenes fin og grovmotorik ved at indbyde til og skabe passende aktiviteter dertil - Vi er ugentlig i Struer Fri Fagskoles sal og bruger kroppen – både vild og stille - Vi passer aktiviteterne efter børnenes nærmeste udviklingszone - Vi differentierer aktiviteterne, så alle børn kan være med på deres niveau - Vi overvejer, skaber og benytter os af pædagogiske bagdøre - Vi tilbyder aktiviteter som indbyder til høj og lav intensitet - Vi arbejder med kroppen via kreative aktiviteter - Vi synger sange om kroppen, kropsdele og dens funktioner - Vi inddrager digitale medier til brug af kroppen
<i>Sådan sikrer vi børnenes perspektiv:</i> Vi observerer børnene og kigger efter tegn som tryghed, glæde, motivation, nysgerrighed, undren og initiativ inden for deres kropsbrug og bevægelsesglæde. Vi er omstillingsparate og har altid mod på at følge barnets initiativ, hvis det giver mening i den pågældende situation. – Børnene får fx lov at ønske aktiviteter, som vi leger i salen. Vi overvejer, skaber og benytter os af pædagogiske bagdøre, hvis det bliver nødvendigt.	<i>Hvordan støtter vores daglige læringsrum og miljøer dette tema?:</i> Vores udeareal er et stort læringsrum for fysisk udfoldelse med mange forskellige og ujævne underlag Vi tager på tur til grønne læringsrum, hvor kroppen er i spil. Vi har rum, hvor børnene må være vilde og hvor de må være stille. Vi har stilletid med en lydbog hver dag. Vores daglige læringsmiljø gennem hele dagen lægger op til arbejdet med børnenes kropslige

	og sanselige udvikling!
--	-------------------------

Værdidom 2022-2024:

De sidste to år har budt på flere forandringer inden for dette læreplanstema, - særligt sanseintegration. Vi har bl. andet lavet vores egne taktilstyrkende sanseplader og balancebom. Vi er opmærksomme på at tilbyde endnu flere sanselege hver uge. Børnene er særligt glade for at lege med "abesnot", "ris", ballonlege og stopdans. Til samling leger vi lege, hvor vi fx skal lytte efter lyde og gætte eller lege med smagsprøver.

Det skal også nævnes, at vi fx bruger balancebom til at stå på i kø til badeværelset. Det skaber fokus på køen samtidig med, at det er sjovt og udfordrende.

Vi er blevet endnu mere nysgerrige på menneskets/børnenes behov for at skifte mellem lav og høj arousal og i den sammenhæng laver vi ofte en lille aktivitet med høj arousal mellem frokost og stilletid. På den måde får børnene mulighed for at bevæge sig og får sendt en masse stimuli til hjernen inden de skal hvile.

For at sikre børnenes perspektiv er denne aktivitet valgfri og differentieret, - og vi er åbne for aktivitetsønsker ligeså musikønsker til fx stopdans.

Vi har fortsat god gavn af fagskolens sal en gang i ugen. Vi har de sidste to år leget både voksenstyrede og børneinitierede aktiviteter. Her kan bl. andet nævnes da vi tog på tur i junglen og bevægede os som forskellige dyr. Her var fokus på styrkelsen af den proprioceptive sans gennem en fængende historie. Hver uge har vi mulighed for at stille en masse forskellige redskaber op som særligt styrker kropsbevidsthed, krydskoordination, balance og meget mere.

Vi elsker at lege udendørs og der har været stor fokus på slås-lege og fægtelege de sidste par år, da især de ældste børn har vist stor interesse for dette. Vi har valgt at følge børnenes initiativ med det mantra, at risikofyldt leg gavner børns fremtidige selvværd! De afprøver grænser for både sig selv og andre. Nogle gange har en voksen været deltagende eller støttende i legene, - andre gange har de voksne taget observantrollen. For at understøtte disse lege er vi i skrivende stund i gang med at lave træsværd og bløde skumsværd. I salen har vi også prøvet kræfter med brydning med det twist, at det var dyr som kæmpede - til stor glæde for mange af børnene.

Fra forår til efterår har vi fortsat vores populære cykeldage!

Vi har i flere usammenhængende perioder oplevet mange børn vise stor interesse for hinandens kroppe. Vi har været opmærksomme på de horisontale relationer samt deres aldersforskel, for at undgå en for stor magtforskel. Samtidig har vi skabt et rum, hvor det har været okay at kigge på og vise numser og kønsdele til hinanden. Vi er ikke fordømmende og taler åbent med børnene om hvordan vi hver især ser ud og at vores kroppe er vores egne. I den sammenhæng har vi også haft et tema om kroppen, som strækte sig over 1 måned.

Hver måned klipper børnene i karton. Vi har bl. andet klippet luftballoner og vintergækker. Vi differentierer klipperierne ift. børnenes finmotoriske udvikling. Ligeledes arbejder vi med sommerferietegninger og de ældste børn har øvet blyantsgreb når de har lavet opgaver til Hugintid (førskole).

Til slut skal også nævnes, at de ældste børn har arbejdet med Lotte Sallings eventyr, hvor kroppen er i spil for at understøtte sprogstimuleringen og arbejdet med rim, remser, sprogets rytme mm.

Natur, udeliv og science

<i>Det vil vi:</i> Vi vil styrke og hjælpe barnet til at: - Eksperimentere og forske med naturen og dens materialer og fænomener. • Lære at undre sig • Lære at være nysgerrig • Lære at kategorisere og forstå sammenhængen deri • Lære at systematisere - Eksperimentere med vand, sand, vind og bål - Bruge naturen til at lære empati - Udvikle fortrolighed og glæde ved at være i naturen - Udvikle nysgerrighed - Vise interesse i naturen og dens dyr og planter - Vise respekt for naturen og dens dyr og planter - Få en forståelse for "jord til bord" - Få en forståelse for årstiderne og deres skiften - Få en fornemmelse af sig selv i en større sammenhæng - Få en fornemmelse af bæredygtighed • Fornemmelse for nedbrydeligt og ikke nedbrydeligt materiale • Fornemmelse for tiden i en rådneprocess • Fornemmelse for sortering af skrald	<i>Sådan gør vi:</i> – Vi tager på ture ud af huset hver uge til grønne områder – Vi er udenfor på vores legeplads min. 1 gang om dagen – Vores udendørs miljø indbyder til mange sanseoplevelser og giver gode muligheder for kreativitet og begyndende matematisk opmærksomhed. Vi har bl. andet et vandløb, løse brædder, tagrender, en stor sandkasse og et stort grønt område med mange forskellige "underlag", træer, buske osv. – Vi læser, synger, rimer og remser og fortæller om dyr, mad, høst osv. – Vi eksperimenterer med fx is og vand – Vi sår i vores køkkenhave, høster og lugter, smager og føler vores afgrøder. Vi bruger dem i madlavning – Vi bruger vores shelter til udendørs stilletid – Vi er nysgerrige på udstoppede dyr, kranier og lign. til fx samling – Vi lytter og kigger til/på dyreløbe eller andre af naturens lyde. Både udenfor og på vores iPad. – Vi er voksne forbilleder som er nysgerrige på naturen. Vi lægger os gerne ned på maven for at følge en mariehønes vandring hen ad fliserne. – Vi afholder arbejds og hygge fredage for forældre og bedsteforældre 2 gange årligt, hvor en stor del af arbejdet er udendørs. Desuden er det en vigtig værdi for os at forældrene er inddraget i dagligdagen. Derfor har vi også oprettet en ressourcebank, hvori forældre har skrevet hvad vi må spørge efter hjælp til. – Vi veksler mellem voksenstyrede og børneinitierede aktiviteter. – Vi arbejder med både små og store gruppekonstellationer – Vi følger forrådnelsesprocesser i vores udendørs rådnebur.
---	--

	– Vi sorterer vores affald til vores måltider – Vi arbejder i vores udeværksted. Gerne med materialer fra naturen – Vi laver bål og snitter i pinde – Vi bruger fortællinger i naturen som et redskab til fx at danne nye relationer – Vi arbejder med temaer. Ofte tilpasset årstiden. – Vi understøtter naturen med kreative projekter indendørs som fx klipperier af svaler eller forårsblomster – Vi bruger naturens materialer til kreative projekter.
<i>Sådan sikrer vi børnenes perspektiv:</i> Vi observerer børnene og kigger efter tegn som tryghed, glæde, motivation, nysgerrighed, undren og initiativ inden for deres kropsbrug og bevægelsesglæde. Vi er omstillingsparate og har altid mod på at følge barnets initiativ, hvis det giver mening i den pågældende situation. Vi interviewer børnene til fx samling Børnene får mulighed for at tage fotos og videoer med fastsatte rammer for indholdet Vi leger med demokrati og benytter os af at stemme Vi overvejer, skaber og benytter os af pædagogiske bagdøre, hvis det bliver nødvendigt.	<i>Hvordan støtter vores daglige læringsrum og miljøer dette tema?:</i> Vores udeareal er et stort læringsrum for fysisk udfoldelse med mange forskellige og ujævne underlag Vores store vinduespartier inviterer naturen indenfor. Vi fordyber os fx i solens stråler. Vi tager på tur til grønne læringsrum Vores daglige læringsmiljø gennem hele dagen lægger op til arbejdet med børnenes eksperimenterende udvikling!

Værdidom 2022-2024:

Natur, udeliv og science! Og alt hvad det indebærer. Vi er fortsat medlem af "De grønne spirer" og bruger rigtig meget tid udendørs, hvilket også betyder, at vi laver en masse interessante og lærerige aktiviteter sammen med børnene. Vi tager på Naturkurser hvert år, for at opretholde det faglige niveau og lære nyt!

De sidste par år har vi været særlig glade for at være kreative med naturen. Her kan bl. a. nævnes naturvifter, som udfordrede finmotorikken for flere børn, fuglereder (store og små) som afslutning på "danske fugle" tema i foråret 2022 og tegne, male og trykke med efterårsblade som årstidsleg. Som en del af vores daglige læringsmiljø er der frit tilgængeligt for børnene som taktilstyrkende redskab og matematisk forforståelse i form af 3-dimensionel leg og formning.

Hver mandag er vi på tur ud af huset i 3 grupper til vores nærmiljø. Om foråret og sommeren bruger vi flittigt byens legepladser fyldt med kropsudfordringer og natur. Det skal også nævnes, at

vi har været på flere ture til naturstien, som er en sanselig oplevelse med dufte, lyde og masser af synsindtryk og hvor der også findes øresnegle og væltede træer.

Vi har haft ugentlige bål dage i foråret 2024. Fokusset var på det fællesskab og ro som et bål kan give. Der var tid til at snitte, synge og fortælle røverhistorier. Vi lavede også nem mad over bål, som tomatsuppe og varm kakao.

I januar 1 gang ugentligt hvert år afholder vi "Mørk morgen" hvor børnene afleveres på legepladsen til bål, lanterner, madrasser og bøger i shelteret samt morgenmad. En sanselig oplevelse at færdes i mørket og for mange børn en overvindelse.

Vi er ikke bange for naturens rå side og lader altid væltede træer og lign. ligge på jorden som naturlig legeplads.

Indenfor Science aspektet kan bl. a. nævnes leg med tagrender, hvor hælde og konstruktionsleg er i højsæde. Og vintereksperimenter som islygter, snemaling og iskunst. Vi har også leget andre matematiske lege som fx trække en spand op med forskellig vægt. Børnene nød legen og var optagede af, hvor meget de kunne trække og var rigtig gode til at hjælpe hinanden. Samtidig styrkes den proprioceptive sans og gav særligt de børn med opmærksomhedsforstyrrelser og hyperaktivitet en ro i kroppen. Vi har af flere omgange, særligt i efteråret, været optaget af leg med vindposer og hvordan den bliver fyldt, flyver, tømmes for luft mm.

Vi har en "vild med vilje" legeplads med højt græs, væltede træer, gamle træstubbe og selvplantede træer. Vores legeplads er altid spændende at gå på opdagelse i og vi sætter en stor ære i at danne naturmennesker, som kan færdes i og som passer på naturen og dens magi. Derfor har de ældste børn også været på tingfinderture ud af huset, hvor både skrald og naturting blev samlet og der opstod en naturlig debat om forskellen. Efterfølgende kunne børnene valgfrit lave kreative produkter af tingene som manifestering af debatten.

Vores rådnepur bliver fortsat optanket med døde dør, så vi kan følge rådneprocessen på tæt hold. Det er med til at give børnene en begyndende forståelse for biologiske processer og nedbrydning. Pt følger vi med i 2 pindsvine.

I juni 2022 og 2024 var vi på heldagsskovture, hvor vi er i skoven hele dagen og særligt styrker fællesskabsånden derigennem. De yngste børn sov middagslur i shelteret og ellers stod den på opdagelse i naturen resten af dagen. En heldagsskovtur er særlig god for de børn, som har brug for at se tingene lidt an og brug for at gå stille rundt og "suge"/"sanse" naturen. En hel dag giver nemlig mulighed for at tage det i et stille tempo, hvor intet skal forhastes.

I den sammenhæng skal også nævnes, at en stor del af vores børnegruppe har stilletid med tæpper og lydbog på græsset i sommerhalvåret. Vi mærker årstiden, lydene og kan ligge og nulre med jord, græs og sten som taktilstimulerende ting. Mange børn reagerer bedst på en rolig pause, hvis de kan bruge kroppen (her fokus på det taktile) og derfor sætter vi en ære i at benytte naturen som redskab for at opnå målet (pause)

En gang i ugen har vi cykeldag fyldt med udendørs cykellege og de ældste tager på cykeltur på naturstierne i vores nærmiljø, hvor vi mærker vinden i ansigtet og ikke mindst leger risikofyldt ned ad bakkerne.

Til slut skal nævnes, at vi tager indeleg med udenfor, særligt med henblik på de børn i udsatte positioner, som har brug for en pause, tydelig genkendelige lege eller stillesiddende aktiviteter.

Kultur, æstetik og fællesskab

<i>Det vil vi:</i> Vi vil styrke og hjælpe barnet til at: - Få indblik i dansk kultur • Blive bevidste om egne kulturelle rødder • Lære om danske traditioner • Lære om danske værdier • Begyndende forståelse for, at verdenen også er meget større end Struer og Danmark, hvor andre kulturer er gældende. - Udvikle dets kreative sider - Være dagligt aktivt deltagende i musiske og musikalske processer - Dygtiggøre sig i at lege og udtrykke kulturelle værdier - Udvikle egen børnekultur	<i>Sådan gør vi:</i> - Vi afholder årligt de danske højtider/traditioner • Laver kreativt pynt passende til højtiden • Laver julegaver til forældre • Slår katten af tønden til fastelavn - Vi afholder fødselsdage i institutionen eller barnets eget hjem • Vi forbereder fødselsdagsgaver fra institutionen • Vi hejser flaget sammen med fødselsdagsbarnet på dagen • Vi synger og gør det lidt festligt på dagen. - Vi giver børnene kendskab til den danske lege- og sangskat
--	--

- Eksperimentere med vores danske kulturs normer og regler via rolle og rollelege - Deltage i kultur af børn, med børn og for børn - Møde en bred vifte af kulturtyper såsom: Teater, musik, kunst - Deltage i kommunens kulturelle tilbud - Blive fortrolig med digitale medier - Blive fortrolig med både klassisk og moderne musik og litteratur	- Vi fortæller og digter historier sammen med børnene - Vi præsenterer børnene for forskellige kulturelle oplevelser - Vi synger hver dag - Vi støtter børnene i deres kreativitet og udtryksformer • Vi giver børnene mulighed for at arbejde med forskellige materialer • Vi indretter institutionen, så den giver mulighed for at afprøve forskellige roller og lege • Vi giver børnene mulighed for at arbejde med forskellige byggematerialer - Vi viser respekt for børnenes processer - Vi afholder fernisering for forældre og bedsteforældre • Vi vil fokusere på og vise både proces og slutprodukt - Vi præsenterer en bred vifte af kulturelle udtryksformer - Vi afholder stilletid med dansk lydbog eller lignende hver dag
<i>Sådan sikrer vi børnenes perspektiv:</i> Vi observerer børnene og kigger efter tegn som tryghed, glæde, motivation, nysgerrighed, undren og initiativ. Vi er omstillingsparate og har altid mod på at følge barnets initiativ, hvis det giver mening i den pågældende situation. Vi overvejer, skaber og benytter os af pædagogiske bagdøre, hvis det bliver nødvendigt.	<i>Hvordan støtter vores daglige læringsrum og miljøer dette tema?:</i> Vores indretning af huset med øje for det æstetiske udtryk. Vi har indrette mange små rum til leg og fordybelse. samt bevaret et stort rum, hvor vores store fællesskab ofte er i fokus. Vores store vinduespartier inviterer naturen indenfor. Hvert barn har et familiehus hængende i institutionen, som tydeligt viser vores forskelligheder. Vi har en eventyr cirkel i midten af huset og udklædningsrummet, som indbyder til rollelege og teater. Vores daglige læringsmiljø gennem hele dagen lægger op til arbejdet med det kulturelle, æstetiske og vores fællesskabs udvikling!

Værdidom 2022-2024:

Dette læreplanstema har været i fuld flor de sidste par år. Vi har sat særlig fokus på sange og alt hvad det udvikler. Sprog, rytme, kropsforståelse, fællesskab, sociale spilleregler mm. Vi har sunget i flere forskellige grupper. Pt. Synger de to yngste børnehavegrupper sammen. Vi synger og leger og har stor fokus på formen, hvor vi synger med kroppen, synger med dramaturgi og slutter af med en stille sang hvor fokuset er på fællesskabets rolighed. Vi har ligeledes stor fokus på vores børn i udsatte positioner og er opmærksomme på, hvordan de kan indgå i dette læringsrum. Herunder kan nævnes en bamse, som støtter barnet og en pædagogisk bagdør i form af tegning i køkkenet, som er sat klar, hvis barnet har brug for en pause.

Vi har af flere omgange beskæftiget os med æstetiske udtryksformer, hvor børnene er kunstneren. Vi har bl. andet lavet kunstværker med grød, da vi afsluttede en måneds temaforløb med eventyret "Guldlok og de 3 bjørne". Ligeså har de ældste børn lavet naturvifter og sidst kan nævnes, at ler er blevet en del af vores daglige udemiljø, hvor det er frit tilgængeligt.

Vi arbejder med eventyr som tema en gang årligt. I 2023 arbejde vi med askepot og kom omkring flere emner som død og jalousi. Vi planlægger ikke forløbet i detaljer, hvilket giver os større handlefrihed til at følge børnenes initiativ og interesser. Vi legede teater, læste, samlede og sorterede bønner som i eventyret mm. Vi oplevede, at børnene udviste stor glæde ved eventyret og ikke mindst genkendeligheden efter den første uge. Vi sluttede af med en fernisering, hvor børnene endnu engang udstillede deres kunstværker og vi fik kaffe og kage.

Vi tager i kirken til jul, fordi jul er en stor del af den danske kultur lige meget hvilken religion man har. Det er en tur, hvor man hvert år mærker en særlig fællesskabsånd, når vi tager afsted hele børnehaven i samlet flok. Store som små. Det er tidspunkter som dette, hvor vores ældste børn vokser og hjælper de yngre.

Vi benytter os af det nære miljø, som omgiver os og drager afsted på tur hver mandag, delt i 3 grupper. Vi besøger legepladser, grønne områder, havnen, biblioteket og de sidste par år har vi benyttet os af Struer Museum som udflugtsmål. Vi får lov at gå på opdagelse i lydens univers. Desuden har en gruppe været nede og prøve "leg med lyd" sammen med Århus universitet og sidst men ikke mindst har vi oplevet "Blå englestue". Et samarbejde, som vi bestemt vil bruge i fremtiden.

I januar 2023 lavede vi, grundet større børnetal og nye pædagogiske tanker, 3 alders-grupper i stedet 2, som vi er delt i hver mandag. Vi har større mulighed for at arbejde med relationer til deres jævnaldrende og det er en god måde at tilrettelægge de pædagogiske aktiviteter, så det passer endnu mere specifikt til målgruppen. De yngste har bl. a. haft stor fokus på hvordan man går tur. Gå ligeud, holde hinanden i hånden osv. og besøgt de udflugtsmål som ligger tæt på børnehaven.

I februar 2024 startede vi et samarbejde op med Enggårdcentret. Vores mellemste gruppe har været på besøg én gang, hvor vi legede med balloner og ærteposser med de ældre beboere. En rigtig god og anderledes oplevelse, hvor generationer og vertikale relationer arbejder sammen og ser hinanden lidt an. Vi har 2 besøg planlagt hen over sommeren, derefter vurderer vi, om det er givende for børnene eller ej. Det skal give mening.

I oktober 2023 lavede vi vores første børnemiljøundersøgelse, hvor spørgsmålene bl. a. lød: "Har du venner i børnehaven?" og/eller "Er der ro, når du spiser?" en spændende og lærerig måde at anskue vores daglige børnemiljø. Resultatet viste bl. A. at vi kunne arbejde med sprogbruget. Det har resulteret i en "bandekasse", som hænger på skuret hvor du må sige alle de grimme ting i, du vil. Det har haft en god effekt.

Vi har også arbejdet med demokrati i børnehøjde, da vi skulle stemme om en ekstraordinær tur ud af huset. Der blev malet stemmesedler, stemt anonymt i stemmeboks og optalt stemmer med Duplo-klodser. Turen gik til Jyllandsakvariet i Thyborøn i februar 2023.

Social udvikling

<i>Det vil vi:</i> Hjælpe og styrke barnet til at: - Fungere i både små og store grupper. - Være fordybet i leg med andre. - Vente på tur samt give plads til andre og klare ikke at være i centrum. - Tilegne sig redskaber til at kunne forhandle, argumentere og agere i konfliktsituationer. - Tage initiativ og ansvar. - Udvide (begyndende) empati og omsorg for andre. - Aflæse andres mimik og kropssprog. - Udvide glæde ved at samarbejde. - Fortælle og lære andre noget. - Udvikle venskaber - Kunne give og tage i fællesskabet. - Udholde og fastholde øjenkontakt. - Agere og færdes i forskellige kulturer (biblioteket, på friskolen, andres hjem).	<i>Sådan gør vi:</i> - Vi giver børnene tid og plads i fællesskabet. - Vi giver dem med- og selvbestemmelse og dermed valg. - Vi igangsætter pædagogiske aktiviteter, som styrker børnenes venskaber. - Vi skaber fælles aktiviteter ud fra børnenes interesser. - Vi fremhæver positive egenskaber ved det enkelte barn, også mens andre lytter. - Vi roser og anerkender børnene. Både når det er godt, og når det er svært. - Vi skaber rum for fantasi og leg og inspirerer børnene ved at turde at lave skøre ting og opføre os fjollet. - Vi skal både gå foran, ved siden af og bagved børnene. - Vi skaber en balance mellem børneinitierede og voksenstyrede aktiviteter. Herunder også må og skal ting. - Vi støtter og guider børnene i konflikter ved at sætte ord på situationen og deres følelser. - Vi giver legerelationer tid til at udvikles. - Vi afprøver og opmuntrer til nye legerelationer. - Vi viser tydelig i ord og handling, at der tages afstand til synlig/usynlig eksklusion. - Personalet italesætter den udvikling barnet gør, når det øver sig i de sociale spilleregler.
<i>Sådan sikrer vi børnenes perspektiv:</i> Vi observerer børnene og kigger efter tegn som glæde, motivation, nysgerrighed og initiativ.	<i>Hvordan støtter vores daglige læringsrum og miljøer dette tema?:</i> Vores stuer har mange små rum, som indbyder til fordybelse i leg i længere tid. Her kan

Vi fornemmer om det overordnede fællesskab er varmt og positivt. Vi er omstillingsparate og har altid mod på at følge børnenes initiativ, hvis det giver mening i den pågældende situation. Vi kvalificerer hele tiden vores læringsrum og miljø. Vi rykker på møblerne, tager nyt legetøj frem og lign., hvis vi finder det styrkende for nogle relationer. Vi overvejer, skaber og benytter os af pædagogiske bagdøre, hvis det bliver nødvendigt.	venskaber få lov at blomstre uden forstyrrelser. Det pædagogiske personale viser med tydelige ord og handlinger at alle børn og voksne er accepteret og en del af børnehavens fællesskab. Vores udeareal er stort og meget er overladt til fantasien. Dette giver gode muligheder for, at børnene kan søge væk. Men samtidig også gode muligheder for at de voksne kan igangsætte lege og aktiviteter med en gruppe børn uden for mange forstyrrelser. Hvert barn har deres eget familiehus hængende i børnehaven, som tydeligt viser vores forskelligheder. Vores daglige læringsmiljø gennem hele dagen lægger op til arbejdet med de sociale relationer!
--	--

Værdidom 2022-2024.

Man kan ikke sige social udvikling uden at sige børns personlige udvikling. Det er altafgørende, at vi støtter børnenes sociale udvikling særligt horisontalt, for at de kan udvikle sig som hele mennesker.

Ud over ovenstående læringscirkel har vi de sidste to år dykket endnu mere ned i dannelsen af de små relationer mellem 2-3 børn. Vi bruger vores pausekufferter med en lille tydelig leg i som et redskab for at støtte op om disse relationer. 2 børn kan sidde et roligt sted og lege sammen kun de 2. De kan være blandede i alder, men vi er særligt opmærksomme på, at alle børn har venner i deres egen aldersgruppe, så de ikke bliver for sårbare senere hen. Samtidig er vi meget opmærksomme på, at fordele børnene rundt i huset, så de ikke forstyrrer hinandens leg, - så er der ro til at udvikle deres relation.

De ældste børn har siden sommeren 2023 1 gang i ugen leget regellege som "Alle mine kyllinger kom hjem" og "Hvad er klokken Hr. Løve?" Det har bl. a. medvirket til bedre fællesskabsfølelse i gruppen, de har øvet samarbejde og selvfølgelig at følge reglerne for en leg, - som også er med til at udvikle deres legekompetencer i de frie lege med selvvalgte relationer.

I disse lege har vi også arbejdet med pædagogiske bagdøre, - særligt for vores børn i udsatte positioner. Det har fx været at agere mur for at indskrænke legen, være den, som har styret musikken eller "bare" haft en voksen i hånden. På denne måde sikrer vi os, at alle børn er med i legen på en værdifuld måde og stadig er en del af fællesskabet. Vi bruger det pædagogiske koncept i vores daglige pædagogiske miljø. Børnenes sociale udvikling hænger unægteligt sammen med deres alsidige personlige udvikling. Hvis de ikke har det godt personligt er det svært at danne relationer til andre.

Indenfor de sidste par år har vi også udarbejdet og gennemført en børnemiljøundersøgelse, hvor spørgsmålene bl. a. lød: "Har du venner i børnehaven?" og/eller "Er der ro, når du spiser?" en spændende og lærerig måde at anskue vores daglige børnemiljø. Resultatet viste bl. a. at vi kunne arbejde med sprogbruget. Det har resulteret i en "bandekasse", som hænger på skuret hvor du må sige alle de grimme ting i, du vil. Det har haft en god effekt. Desuden fortalte den os, at alle børnene har venner, hvilket også er vores vurdering i det daglige miljø.

I vinteren 2023 gik vi fra 2 grupper til 3 grupper, når vi er aldersopdelt. Det er vi ca. 2-3 gange i ugen om formiddagen. Vores fokus er at støtte de horisontale relationer med børnenes egen årgang. Som tidligere nævnt siger vores erfaringer os, at det kan være meget sårbart kun at lege med børn der er yngre eller ældre end en selv. Samtidig giver det os mulighed for at lave mere fokuseret pædagogisk arbejde med de forskellige målgrupper.

Det pædagogiske personale går forrest og agerer rollemodeller for børnene og vi sætter en stor ære i at vise og fremhæve det bedste i hvert barn. Også foran de andre børn, så de får øjnene op får deres kammeraters styrker.

Til P-møder med hele børnehavens personale har vi drøftet store emner som LEG og MAGT. Det har gjort os endnu skarpere pædagogisk og hjælper os til at holde en lige og ens linje gennem dagligdagen både som pædagog og medhjælper. Vi har på disse møder lavet retningslinjer for hvordan vi tackler nogle af de børn som er særligt sårbare. Herunder også, hvordan vi støtter deres relationer på en hensigtsfuld måde, når de har det svært.

Vi er flyttet sammen med vores "storebror" Struer Friskole og er i den sammenhæng begyndt at åbne og lukke sammen med skolens SFO, hvilket betyder, at der også dannes relationer til de større børn, som senere hen kan gøre overgangen til skole mindre sårbar og mere meningsfuld. Samtidig er vi i gang med at skabe flere store fællesskabs "arrangementer", som at spise sammen et par gange om året til skolens såkaldte fredagsspising.

Sprog og kommunikation

Det vil vi:	Sådan gør vi:
Vi vil styrke og hjælpe barnet til at: - Formulere sig og gøre sig forståelig. - Genfortælle historier eller noget, der er sket. - Udvikle hukommelse. Og derved kan fortælle, hvad det oplevede i morges og i går. - Huske navne, steder og detaljer. - Samtale. – Tale og lytte, stille spørgsmål og modtage svar, samt undre sig. - Forstå kollektive beskeder. - Være nysgerrig for det skrevne. - Udvide interesse for bogstaver, tal, symboler og tegn. - Udtrykke sig ved hjælp af forskellige kommunikationsmidler. - Have redskaber til at kunne forhandle og argumentere. - Italesætte følelser.	- Vi udfordrer barnet til sproglig kreativitet. Herunder hjælp til at udtrykke sig via forskellige kommunikationsmidler. - Vi giver barnet mulighed for at lege med det musiske i sproget. - Vi tager ansvar for det sproglige miljø i huset. - Vi benytter os af anerkendende sprogbrug, som barnet kan kopiere. - Vi anvender generelle sprogstrategier og stiliserede spørgsmål: • Vi bruger åbne spørgsmål • Vi sætter ord på barnets handlinger • Vi følger barnets interesse • Vi forklarer ord, barnet ikke kender og skaber sammenhæng til noget barnet kender. - Vi respekterer barnets latenzid og giver det tid til at tænke sig om.

	- Vi gør det synlig for børn og forældre, at der arbejdes med bogstaver, tal, sprog, tegn og symboler. - Vi har etablerede læsehjørner, hvor børnene kan fordybe sig. - Vi har ansvar for at litteraturen stemmer overens med de temaer, vi fordyber os i. - Vi tilstræber at have høj fysisk kvalitet og proceskvalitet i sprogarbejdet. - Vi skaber læringsrum, hvor der er fokus på udvikling af sprog. • Vi har samling hver morgen, hvor der f.eks. anvendes sprogekasser og rim og remser • Vi synger hver dag • Vi anvender dialogisk læsning - Vi sætter ord på: • Hvad vi gør/ser vi og hvorfor • Vi taler om oplevelser • Vi træner dialogen • Vi lytter til hinanden • Vi lærer barnet, at der er passende/ upassende sproglige udtryk - Vi er guidende, lyttende og hjælper børnene til at indgå i samtaler med hinanden. - Vi er med til at "åbne verden" ved at lære børnene nye ord (og viden) i takt med barnets udviklingsniveau. - Vi arbejder i mindre sproggrupper for børn, som har brug for fokuseret sproglig opmærksomhed
<i>Sådan sikrer vi børnenes perspektiv:</i> Vi observerer børnene og kigger efter tegn som tryghed, glæde, motivation, nysgerrighed, undren og initiativ inden for deres sprogbrug og kommunikationen med andre. Vi er omstillingsparate og har altid mod på at følge barnets initiativ, hvis det giver mening i den pågældende situation. Vi overvejer, skaber og benytter os af pædagogiske bagdøre, hvis det bliver nødvendigt.	<i>Hvordan støtter vores daglige læringsrum og miljøer dette tema?:</i> Vores læringsrum indbyder til sproglæring og leg. Vi har bl.a. bogstaver og tal synlige i børnehøjde. Hvert barn har et familiehus hængende i børnehaven, som er gode samtaleemner, hvor barnet er den fortællende. Vi har synliggjort at der arbejdes med fokuseret sprogstimulering på den ene stue.

	Vores indretning med små rum giver anledning til fordybelse i lege. Herunder har vi også etableret flere læsehjørner. Hver dag lytter vi til en dansk lydbog i 20 min. Vores daglige læringsmiljø gennem hele dagen lægger op til arbejdet med børnenes kommunikative og sproglige udvikling!
--	--

Værdidom 2022-2024:

Sprog og kommunikation har været i fuld flor de sidste par år, da vi har skærpet vores fokus ekstra meget og har gjort en stor indsats for at oplære vores medhjælpere i "sprogets kunst". I vores daglige pædagogiske praksis fylder sprogstimuleringen rigtig meget. Vi synger, rimer, remser, klapper rytmer, fjoller og meget mere. Det foregår både på toilettet, garderoben og stuerne. Når vi leger med sproget på denne måde er det mindre højtideligt og børnene hopper med på det helt naturligt, fordi det er sjovt. Vi rammer bredt i børnegruppen, fordi det er børnenes indre motivation, som gør dem deltagende. Det kan være rim, sange osv. som børnene kender, det kan være nye, som vi introducerer eller noget vi finder på sammen om den situation vi er i. Fx. en sang om at tage sko på eller et rim om at vaske hænder. Børnene får ejerforhold, når de er med til at lave den/det, hvilket gør dem motiverede til at fortsætte og til at prøve igen en anden gang. At fjolle med sproget gør sprogstimuleringen sjov, så børnene ofte ikke opdager, at de lærer noget nyt og at deres mundmotorik pludselig producerer nye lyde. Når vi klapper rytmer lærer vi med hele kroppen. At sprog har en rytme, som er en særlig forudsætning for at lære andre sprog i fremtiden. Børnene er vilde med det og efterspørger tit, at vi skal synge og klappe, når de må gå fra bordet.

Vi har opsat flere plancher med rim og remser med tilhørende illustrationer rundt i huset. Børnene står ofte og kigger på dem og mange kan genkende rimene, fordi de har noget visuelt at koble dem op på.

Fra foråret 2023 – nu laver vi, hver fredag, særlig tilrettelagt sprogstimulering for de børn, som har brug for det. Tidligere har dette været i perioder, men vi vurderer, at der er stor brug for det ekstra sprogarbejde. Der arbejdes med temaer – gerne ud fra bøger, som Mimbo Jimbo og lign., vi har fået anbefalet af kommunens tale/høre konsulent, som desuden har givet supervision til vores særlige sprogarbejde. Vi laver dialogisk læsning, leger indhold fra bogen, leger med mundmotorik mm.

Hver dag i/efter vores spise og samlingssituationer, leger vi lege, som også understøtter sproget. Det kan være en leg, hvor man skal finde mønstre og/eller farver på stuen eller en leg, hvor man skal huske, hvilket tøj og mønstre et barn har på tøjet. De ældste børn er helt naturligt de mest deltagende, men de yngste får også noget ud af det. Vi leger også lege med forholdsord med legetøj som rekvisitter. Disse lege i samlingerne er ikke yderligere planlagt, hvilket giver os mulighed for at følge børnenes spor og initiativ. Det er samtidig valgfrit at deltage. Vi overvejer pædagogiske bagdøre, så alle kan deltage på deres niveau, hvis motivationen opstår.

Vi læser dagligt højt for børnene. Nogle gange er det dialogisk læsning, andre dage er der fokus på fordybelsen i en god historie. Efter frokost er det tid til bøger. Børnene læser/kigger i bøgerne sammen. Dette læringsrum har vi benyttet siden 2018 og børnene udviser stor glæde ved dette rum. Her arbejdes både med fordybelse, sociale færdigheder, visuelle illustrationer, skriftsproget mm. Vi har de samme bøger i ca. 5 uger ad gangen. De er koblet op på temaer, årstider osv.

1-2 gange om året arbejder vi med temaer med udgangspunkt i et eventyr. I 2022 arbejdede vi med "Guldlok og de 3 bjørne" i 2023 "Askepot". I 2024 skal vi arbejde med "Fyrtøjet" Når vi arbejder med et tema sørger vi for at inddrage alle læreplanstemaerne for at skabe en helhed, hvilket også er med til at sætte ekstra ind på sprogstimuleringen, fordi vi lærer de samme ord gennem hele kroppen. Vi bevæger os, er kreative mm. indenfor temaet.

De sidste to år har vi arbejdet ekstra meget med sanglege i længere perioder og aldersopdelte grupper. Vi synger og leger og har stor fokus på formen, hvor vi synger med kroppen, synger med dramaturgi og slutter af med en stille sang hvor fokuset er på fællesskabets rolighed. Vi har ligeledes stor fokus på vores børn i udsatte positioner og er opmærksomme på, hvordan de kan indgå en sådan stund. Herunder kan nævnes en bamse, som støtter barnet og en pædagogisk bagdør i form af tegning i køkkenet, som er sat klar, hvis barnet har brug for en pause.

Til slut skal nævnes, at de ældste børn har leget med Lotte Sallings aktive eventyr, vittigheder og gys.

Det fremadrettede arbejde 2024 - 2026

Hvordan holder vi fast i en hverdag, der til stadighed fastholder, at børnehavelivet bæres af et positivt reflekterende personale, og hvor fællesskabet giver god mening for børn som voksne.

Udover at dialog og refleksion prioriteres højt på P-møder, og i hverdagen, når enten gode ideer eller behov for ændringer opstår, er der 4 områder vi i den kommende tid vil se frem til at arbejde mere fokuseret på:

1. I den kommende periode vil vi prioritere højt, at få skabt gode læringsrum i vores nye fysiske rammer, ude og inde.
2. 1-2 gange årligt vil vi have en pædagogisk dag eller forlænget møde, hvor vi får mulighed for også at komme mere i dybden i arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan.
3. Vi vil være nysgerrige på de Pædagogiske bagdøre. Hvordan får vi udnyttet dem optimalt? Hvordan og ikke mindst hvornår involverer vi pædagogiske bagdøre?
4. Samarbejdet med vores kollegaer på skolen omkring glidende overgange og vores Fællesskab.

5.

6.